T094 ATĐ 6 (36) Luận A Tỳ Đạt Ma Đại Tỳ Bà Sa Q182-Định Uẩn-Luận về Bất Hoàn

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 182 539

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA
QUYEÅN 182

LUAÄN VEÀ BAÁT HOAØN (Phaàn 9)

Theá naøo laø Phaùp luaân? Cho ñeán noùi roäng ra. Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Bôûi vì muoán phaân bieät nghóa lyù trong kinh. Nhö trong kinh noùi: "Ñöùc Theá Toân chuyeån Phaùp luaân, caùc haøng Sa-moân, Baø-la-moân, trôøi-ma-Phaïm coøn laïi ôû theá gian ñeàu khoâng coù ai coù naêng löïc nhö phaùp maø Chuyeån." Trong kinh tuy noùi ra ñieàu naøy maø khoâng phaân bieät, theá naøo laø Phaùp luaân, ñeán ñaâu thì neân goïi laø chuyeån Phaùp luaân? Kinh laø nôi nöông töïa caên baûn cuûa luaän naøy, ñieàu gì trong kinh khoâng giaûi thích, thì nay caàn phaûi giaûi thích, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Hoûi: Theá naøo laø Phaùp luaân? Ñaùp: Taùm chi Thaùnh ñaïo. Neáu bao goàm Töông öng-Tuøy chuyeån thì taùnh thuoäc naêm Uaån. Ñoù laø töï taùnh cuûa Phaùp luaân, laø Ngaõ, laø vaät, laø töôùng, laø taùnh, laø boån taùnh. Ñaõ noùi veà töï taùnh, nay seõ noùi ñeán nguyeân côù. Hoûi: Vì sao goïi laø Phaùp luaân? Ñaùp: Luaân naøy laø do phaùp maø thaønh, laáy phaùp laøm töï taùnh, cho neân goïi laø Phaùp luaân. Nhö voøng vaøng...cuûa theá gian do vaøng...maø laøm thaønh, laáy vaøng...laøm taùnh, goïi laø voøng vaøng...; ôû ñaây cuõng nhö vaäy. Coù ngöôøi noùi: Luaân naøy coù theå löïa choïn ñeán cuoái cuøng löïa choïn, coù theå giaùc ngoä ñeán cuoái cuøng giaùc ngoä, Hieän quaùn-taùc chöùng ñoái vôùi taùnh cuûa caùc phaùp, cho neân goïi laø Phaùp luaân. Coù ngöôøi noùi: Luaân naøy coù theå thanh tònh Phaùp nhaõn cuûa Thaùnh tueä, cho neân goïi laø Phaùp luaân. Coù ngöôøi noùi: Luaân naøy coù theå söûa trò phaùp luaân sai traùi, cho neân goïi laø Phaùp luaân; phaùp luaân sai traùi, ñoù laø luaân thuoäc taùm chi Taø do Luïc Sö nhö Boá-laït noa...ñaõ chuyeån.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 182 540

Hoûi: Vì sao goïi laø Luaân, Luaân laø nghóa gì? Ñaùp: Nghóa veà chuyeån ñoäng khoâng döøng laø nghóa cuûa Luaân, nghóa veà rôøi boû nôi naøy höôùng ñeán nôi kia laø nghóa cuûa Luaân, nghóa veà coù naêng löïc laøm cho keû ñöch phaûi khuaát

phuïc laø nghóa cuûa Luaân. Nhö trong kinh Ñaïi Töù Thaäp Phaùp Moân noùi: “Coù hai möôi phaåm thieän, hai möôi phaåm baát thieän, ñaây goïi laø Phaïm luaân...” Hoûi: Hai möôi phaåm thieän thì coù theå nhö vaäy, hai möôi phaåm baát thieän vì sao goïi laø Phaïm luaân? Ñaùp: YÙ cuûa Ñöùc Phaät khoâng noùi phaùp aáy laø Phaïm luaân, chæ noùi veà Luaân coù Nhaãn-Trí ñoái vôùi phaùp thuoäc phaåm thieän-baát thieän goïi laø Phaïm luaân. Hoûi: Phaùp naøy vì sao goïi laø Phaïm? Ñaùp: Bôûi vì raát vaéng laëng, xa rôøi tai hoïa baát ngôø, khoâng coù toäi loãi, khoâng laøm naõo haïi, cho neân goïi laø Phaïm. Hoûi: Vì sao goïi laø Phaïm luaân? Ñaùp: Bôûi vì ôû coõi Phaïm Theá laø nôi ñaàu tieân coù theå ñaït ñöôïc vaø coù ñuû Thaùnh ñaïo, cho neân goïi laø Phaïm luaân. Tónh löï thöù hai-thöù ba khoâng phaûi laø nôi ñaàu tieân ñaït ñöôïc, cuõng khoâng coù ñuû Thaùnh ñaïo. Tónh löï thöù tö chæ laø thaân Phaät ñaàu tieân ñaït ñöôïc maø khoâng coù ñuû Thaùnh ñaïo, cho neân khoâng goïi laø Luaân. Chæ coù coõi Phaïm Theá laø nôi ñaàu tieân coù theå ñaït ñöôïc, vaø cuõng ñaày ñuû Thaùnh ñaïo, cho neân goïi laø Phaïm luaân. Coù ngöôøi noùi: Bôûi vì coù theå ñaït ñöôïc trong söï noái tieáp nhau cuûa ngöôøi tu Phaïm haïnh, cho neân goïi laø Phaïm luaân. Coù ngöôøi noùi: Bôûi vì ñoái trò vôùi phi phaïm haïnh, cho neân goïi laø Phaïm luaân. Coù ngöôøi noùi: Bôûi vì ñoái trò vôùi phieàn naõo phi phaïm haïnh do Kieán maø ñoaïn cuûa ba coõi, cho neân goïi laø Phaïm luaân. Coù ngöôøi noùi: Ñaây laø nhôø Phaïm Vöông khuyeán thænh maø chuyeån, cho neân goïi laø Phaïm luaân. Coù ngöôøi noùi: Ñöùc Phaät laø baäc Ñaïi Phaïm, phaùp do Ñöùc Phaät ñaõ tuyeân thuyeát-phaân bieät-khai thò, cho neân goïi laø Phaïm luaân. Coù ngöôøi noùi: Phaùp ñöôïc tuyeân thuyeát baèng Phaïm aâm, cho neân goïi laø Phaïm luaân. Coù ngöôøi noùi: Chæ coù Thaùnh ñaïo cuûa coõi Phaïm Theá môùi coù naêng löïc ñoái trò vôùi raát nhieàu phaùp khoâng phaûi laø Phaïm haïnh. Raát nhieàu phaùp khoâng phaûi laø Phaïm haïnh, ñoù laø phieàn naõo do Kieán-Tu maø ñoaïn cuûa ba coõi, hoaëc laø phieàn naõo baát thieän-voâ kyù, hoaëc laø phieàn naõo coù dò thuïc-khoâng coù dò thuïc, hoaëc laø phieàn naõo sinh ra hai quaû-sinh ra moät quaû,

hoaëc laø phieàn naõo töông öng vôùi khoâng coù Taøm-khoâng coù Quyù, hoaëc laø phieàn naõo khoâng töông öng vôùi khoâng coù Taøm-khoâng coù Quyù, hoaëc laø phieàn naõo coù söï-khoâng coù söï, hoaëc laø phieàn naõo do Nhaãn maø ñoái trò-do Trí maø ñoái trò. Nhöõng phieàn naõo nhö vaäy goïi laø raát nhieàu phaùp khoâng phaûi laø Phaïm haïnh. Coù ngöôøi noùi: Bôûi vì chæ rieâng coõi Phaïm Theá coù nhieàu quaû cuûa Phaïm haïnh, cho neân goïi laø Phaïm luaân. Nhieàu quaû cuûa Phaïm haïnh, ñoù laø boán quaû Sa-moân, ba Tónh löï treân chæ coù hai quaû Sa-moân, Voâ saéc chæ coù moät quaû Sa-moân, chæ rieâng trong coõi Phaïm Theá coù ñuû boán quaû Sa-moân. Hoaëc laø chín quaû Bieán tri, ba Tónh löï treân chæ coù naêm quaû Bieán tri, Voâ saéc chæ coù hai quaû Bieán tri, chæ rieâng coõi Phaïm Theá coù ñuû chín quaû Bieán tri. Hoaëc laø taùm möôi chín quaû Sa-moân, chæ rieâng coõi Phaïm Theá coù ñuû chöù khoâng phaûi laø ôû ñòa treân. Vì theá cho neân Thaùnh ñaïo goïi laø Phaïm luaân. Hoûi: Vì sao chæ noùi Kieán ñaïo goïi laø Phaùp luaân chöù khoâng phaûi laø gì khaùc? Ñaùp: Tröôùc ñaây noùi nghóa veà chuyeån ñoäng khoâng

döøng laø nghóa cuûa Luaân, Kieán ñaïo laø ñaïo nhanh choùng, ñaïo khoâng khôûi taâm mong moûi, laø ñaïo tuøy thuaän nhaát ñoái vôùi söï chuyeån ñoäng khoâng döøng, cho neân chæ coù Kieán ñaïo goïi laø Phaùp luaân. Coù ngöôøi noùi: Tröôùc ñaây noùi nghóa veà rôøi boû nôi naøy höôùng ñeán nôi kia laø nghóa cuûa Luaân, trong Kieán ñaïo rôøi boû Hieän quaùn veà Khoå höôùng ñeán Hieän quaùn veà Taäp, cho ñeán rôøi boû Hieän quaùn veà Dieät höôùng ñeán Hieän quaùn veà Ñaïo, vì theá cho neân chæ coù Kieán ñaïo goïi laø Phaùp luaân. Coù ngöôøi noùi: Bôûi vì boán söï vieäc cho neân goïi laø Luaân: 1. Rôøi boû nôi naøy. 2. Höôùng ñeán nôi kia. 3. Chöa haøng phuïc thì laøm cho haøng phuïc. 4. Ñaõ haøng phuïc thì giöõ gìn che chôû. Trong Kieán ñaïo cuõng nhö vaäy, rôøi boû nôi naøy laø rôøi boû Hieän quaùn veà Khoå, höôùng ñeán nôi kia laø höôùng ñeán Hieän quaùn veà Taäp, chöa haøng phuïc thì laøm cho haøng phuïc töùc laø Hieän quaùn veà Taäp, ñaõ haøng phuïc thì giöõ gìn che chôû töùc laø Hieän quaùn veà Khoå, cho ñeán Dieät-Ñaïo noùi cuõng nhö vaäy, cho neân goïi laø Phaùp luaân. Coù ngöôøi noùi: Nghóa veà xoay troøn laø nghóa cuûa Luaân, gioáng nhö baùnh xe xoay troøn lieân tuïc. Nhö vaäy, Nhaãn-Trí trong Kieán ñaïo xoay troøn lieân tuïc, nghóa laø sau Nhaãn thì Trí hieän roõ ôû tröôùc maét, sau Trí thì Nhaãn hieän roõ ôû tröôùc maét, phaåm Phaùp-phaåm Loaïi xoay troøn lieân tuïc cuõng nhö

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 182 542

vaäy, cho neân goïi laø Phaùp luaân. Coù ngöôøi noùi: Nghóa veà treân-döôùi laø nghóa cuûa Luaân, gioáng nhö baùnh xe luùc phía treân-luùc phía döôùi. Nhö vaäy, Kieán ñaïo duyeân vôùi caûnh treân-caûnh döôùi, nghóa laø duyeân vôùi coõi Duïc roài lieàn duyeân vôùi Höõu Ñaûnh, duyeân vôùi Höõu Ñaûnh roài laïi duyeân vôùi coõi Duïc, ñoái trò treân-döôùi noùi cuõng nhö vaäy, cho neân goïi laø Phaùp luaân. Coù ngöôøi noùi: Kieán ñaïo gioáng nhö phaùp cuûa nan hoa-oå truïc-vaønh baùnh xe, cho neân noùi laø Luaân; gioáng nhö baùnh xe thì oå truïc ôû chính giöõa, nan hoa döïa vaøo oå truïc döïng leân, vaønh baùnh xe giöõ laáy nan hoa. Nhö vaäy, trong Kieán ñaïo thì Khoå-Taäp nhaãn-trí nhö nan hoa, Dieät nhaãn-Dieät trí nhö oå truïc, Ñaïo nhaãn-Ñaïo trí nhö vaønh baùnh xe, bôûi vì taát caû duyeân vôùi Ñaïo. Coù ngöôøi noùi: Khoå-Taäp-Dieät nhaãn-trí nhö nan hoa, ba Ñeá nhö oå truïc, Ñaïo ñeá nhö vaønh xe. Hoaëc coù ngöôøi noùi: Nhaãn-Trí cuûa ba Ñeá nhö nan hoa, Ñaïo nhaãn- Ñaïo trí nhö vaønh baùnh xe, boán Ñeá nhö oå truïc. Hoaëc coù ngöôøi noùi: Chaùnh kieán-Chaùnh tö duy-Chaùnh caàn nhö nan hoa, Chaùnh ngöõ-Chaùnh nghieäp-Chaùnh maïng nhö oå truïc, Chaùnh nieäm- Chaùnh ñònh nhö vaønh baùnh xe. Hoaëc coù ngöôøi noùi: Chaùnh tö duy-Chaùnh caàn-Chaùnh nieäm-Chaùnh ñònh nhö nan hoa, Chaùnh ngöõ-Chaùnh nghieäp-Chaùnh maïng nhö oå truïc, Chaùnh kieán nhö vaønh baùnh xe. Hoaëc coù ngöôøi noùi: Chæ coù Chaùnh ñònh nhö vaønh baùnh xe, coøn laïi noùi nhö tröôùc. Coù ngöôøi noùi: Nghóa veà haøng phuïc boán phöông laø nghóa cuûa Luaân, nhö Chuyeån Luaân Vöông voán coù voøng xe baùu, haøng phuïc taát caû keû ñòch khaép boán chaâu. Nhö vaäy, haønh giaû duøng voøng xe Kieán ñaïo haøng phuïc taát caû phieàn naõo khaép boán Ñeá, cho neân goïi laø Phaùp luaân. Coù ngöôøi noùi: Phieàn naõo do Kieán maø ñoaïn goïi laø phaùp luaân sai

traùi, bôûi vì coù theå khôûi leân taùm chi Taø; Kieán ñaïo laø ñoái trò gaàn cuûa noù, cho neân goïi laø Phaùp luaân. Toân giaû Dieäu AÂm noùi raèng: “Taùm chi Ñaïo thuoäc Hoïc laàn löôït chuyeån ñoåi hoøa hôïp, cuøng luùc chuyeån ñeán trong söï noái tieáp nhau cuûa ngöôøi khaùc, cho neân goïi laø Phaùp luaân. Taùm chi Ñaïo naøy thuø thaéng nhaát ôû phaàn vò Kieán ñaïo, vì theá cho neân chæ rieâng Kieán ñaïo goïi laø Phaùp luaân.” Hoûi: Ñeán ñaâu thì neân goïi laø chuyeån Phaùp luaân? Ñaùp: Neáu luùc Tyø kheo A-nhaõ-ña Kieàu-traän-na thaáy phaùp.

Hoûi: Vì sao laïi soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Tröôùc ñaây tuy hieån baøy veà töï taùnh cuûa Phaùp luaân maø chöa hieån baøy veà taùc duïng, nay muoán hieån baøy veà ñieàu ñoù, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Coù ngöôøi noùi: Bôûi vì ngaên chaën Boä phaùi Ma ha Taêng-kyø noùi raèng Phaùp luaân laáy lôøi noùi laøm töï taùnh. Hoï ñöa ra caùch noùi naøy: Taát caû lôøi noùi cuûa Ñöùc Phaät ñeàu laø Phaùp luaân, neáu cho raèng Thaùnh ñaïo laø Phaùp luaân thì ôû döôùi coäi caây Boà-ñeà ñaõ chuyeån Phaùp luaân, taïi sao ñi ñeán nöôùc Baø- la-ni-tö môùi goïi laø chuyeån Phaùp luaân? Bôûi vì ngaên chaën yù chaáp aáy ñeå hieån baøy Theå cuûa Phaùp luaân chæ laø Thaùnh ñaïo, khoâng phaûi laø taùnh thuoäc lôøi noùi cuûa Ñöùc Phaät. Neáu nhö laø lôøi noùi cuûa Ñöùc Phaät, thì leõ ra beân coäi caây Boà-ñeà thuyeát phaùp cho ngöôøi buoân ñaõ goïi laø chuyeån Phaùp luaân, taïi sao veà sau ñeán nöôùc Baø-la-ni-tö môùi noùi laø chuyeån Phaùp luaân? Vì theá bieát raèng luùc baáy giôø khieán cho trong thaân ngöôøi khaùc coù Thaùnh ñaïo khôûi leân thì môùi goïi laø chuyeån Phaùp luaân. Bôûi vì Phaùp luaân laáy Thaùnh ñaïo laøm Theå, cho neân noùi ñeán luùc Tyø kheo A-nhaõ-ña Kieàu-traän-na thaáy phaùp, goïi laø Ñöùc Phaät chuyeån Phaùp luaân. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì Ñöùc Phaät ôû döôùi coäi caây Boà-ñeà ñaõ chuyeån Phaùp luaân, taïi sao ôû nöôùc Baø-la-ni-tö môùi noùi laø laàn ñaàu chuyeån Phaùp luaân? Ñaùp: Chuyeån Phaùp luaân coù hai loaïi: 1. Chuyeån trong söï noái tieáp nhau cuûa mình. 2. Laøm cho chuyeån trong söï noái tieáp nhau cuûa ngöôøi khaùc. Döôùi coäi caây Boà-ñeà laø töï mình chuyeån Phaùp luaân, ôû nöôùc Baø-la- ni-tö laø laøm cho ngöôøi khaùc chuyeån Phaùp luaân. Bôûi vì Ñöùc Phaät laáy söï lôïi ích cho ngöôøi laøm söï nghieäp chính, cho neân döïa vaøo laøm cho ngöôøi khaùc chuyeån, noùi laø laàn ñaàu chuyeån Phaùp luaân. Coù ngöôøi noùi: Chuyeån Phaùp luaân coù hai loaïi: 1. Gioáng nhau. 2. Khoâng gioáng nhau. Döôùi coäi caây Boà-ñeà ñaõ chuyeån Phaùp luaân laø phaùp töï lôïi mình gioáng vôùi Nhò thöøa, ôû nöôùc Baø-la-ni-tö ñaõ chuyeån Phaùp luaân laø phaùp lôïi ích cho ngöôøi khoâng gioáng vôùi Nhò thöøa, bôûi vì döïa vaøo khoâng gioáng nhau maø noùi, cho neân noùi laø ôû nöôùc aáy laàn ñaàu chuyeån Phaùp luaân. Coù ngöôøi noùi: Traùi laïi vôùi ñieàu naøy goïi laø gioáng nhau-khoâng gioáng nhau, döïa vaøo gioáng nhau maø noùi laø chuyeån; nhö gioáng nhau-khoâng gioáng nhau, ñaõ töøng-chöa töøng cuõng nhö vaäy. Coù ngöôøi noùi: Neáu vaøo luùc chuyeån hôn haún Ñoäc giaùc thì môùi noùi

laø laàn ñaàu chuyeån, nghóa laø bôûi vì caùc vò Ñoäc giaùc cuõng coù theå töï mình chuyeån, nhöng khoâng laøm cho ngöôøi khaùc chuyeån, chæ coù Ñöùc Phaät cuõng coù theå laøm cho ngöôøi khaùc chuyeån. Coù ngöôøi noùi: Neáu vaøo luùc chuyeån coù ngöôøi laøm chöùng thì môùi noùi laø laàn ñaàu chuyeån, nghóa laø naêm Tyø kheo chöùng lyù Voâ ngaõ thì môùi laø ngöôøi laøm chöùng cho Ñöùc Phaät chuyeån Phaùp luaân. Coù ngöôøi noùi: ÔÛ nöôùc Baø-la-ni-tö ñaõ chuyeån Phaùp luaân, laø quaû cuûa coâng lao ngaøy xöa Ñöùc Phaät ñaõ tu khoå haïnh traûi qua ba Voâ soá kieáp, cho neân noùi laø laàn ñaàu chuyeån. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì neáu Ñöùc Phaät muoán nhaäp Nieát-baøn thì ôû nôi Ñöùc Phaät quaù khöù ñaõ coù theå tuøy yù, sôû dó traûi qua ba Voâ soá kieáp tinh tieán chòu khoù tu taäp traêm ngaøn khoå haïnh, caàu söï thieän xaûo ñoái vôùi Uaån-Xöù-Giôùi laø ñeàu laøm lôïi ích cho höõu tình ñaõ ñöôïc hoùa ñoä, luoân luoân daáy leân nguyeän naøy: Nguyeän cho toâi chöùng ñöôïc Voâ thöôïng Boà-ñeà, seõ môû caùnh cöûa Cam loä cho höõu tình, khieán cho ñeàu thoaùt khoûi nguïc tuø cuûa sinh töû. Vì theá, nay ñaõ chuyeån chính laø quaû cuûa söï khoå haïnh ngaøy xöa. Coù ngöôøi noùi: Neáu coù theå haøng phuïc ñöôïc phieàn naõo trong thaân ngöôøi khaùc, thì môùi goïi laø taùc duïng ñích thöïc cuûa Phaùp luaân. Nhö voøng baùu cuûa Luaân Vöông haøng phuïc nôi khaùc, khoâng phaûi laø chæ haøng phuïc nôi cung ñieän cö truù cuûa mình; Phaùp luaân cuûa Nhö Lai cuõng nhö vaäy. Döïa vaøo ñieàu naøy cho neân noùi laø Ñöùc Phaät laàn ñaàu chuyeån Phaùp luaân. Hoûi: Neáu luùc trong thaân aáy sinh khôûi Thaùnh ñaïo thì ngay luùc aáy goïi laø chuyeån Phaùp luaân, taïi sao noùi laø Ñöùc Phaät chuyeån Phaùp luaân? Ñaùp: Döïa vaøo nhaân coù theå chuyeån, cho neân ñöa ra caùch noùi naøy. Nghóa laø trong thaân aáy voán coù Thaùnh ñaïo, neáu Ñöùc Theá Toân khoâng duøng ngoân thuyeát töï mình laøm cho chuyeån, thì Thaùnh ñaïo aáy khoâng bieát do ñaâu coù theå sinh khôûi. Thaùnh ñaïo aáy sinh khôûi ñeàu nhôø vaøo löïc cuûa Ñöùc Phaät, cho neân noùi laø Ñöùc Phaät laàn ñaàu chuyeån Phaùp luaân. Nhö Chuyeån Luaân Vöông chöa laáy voøng baùu ñaët vaøo tay traùi ñeå chuyeån sang tay phaûi, thì caùc Thieân thaàn cuõng khoâng coù theå chuyeån, phaûi laø Luaân Vöông chuyeån roài thì hoï môùi coù theå chuyeån ñöôïc, cho neân noùi laø Luaân Vöông coù theå chuyeån chöù khoâng phaûi laø caùc Thieân thaàn; ôû ñaây cuõng nhö vaäy. Coù ngöôøi noùi: Döïa vaøo duyeân môû baøy giaùc ngoä, cho neân ñöa ra caùch noùi naøy. Nghóa laø trong thaân aáy tuy coù Thaùnh ñaïo, thaäm chí neáu chöa duøng aùnh saùng cuûa lôøi Ñöùc Phaät daïy maø chieáu roïi tieáp xuùc, thì Thaùnh ñaïo aáy khoâng bieát do ñaâu coù theå sinh khôûi. Thaùnh ñaïo aáy sinh khôûi ñeàu nhôø vaøo löïc cuûa Ñöùc Phaät, cho neân noùi laø Ñöùc Phaät laàn ñaàu chuyeån Phaùp luaân. Ví nhö trong hoà coù nhieàu loaïi hoa sen nhö OÁt-baùt-

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 182 545

la..., thaäm chí neáu chöa duøng aùnh saùng maët trôøi maø chieáu roïi tieáp xuùc, thì khoâng nôû roä-khoâng bung troøn-khoâng toûa höông, luùc aùnh saùng maët trôøi chieáu roïi thì nôû roä-bung troøn-toûa höông; ôû ñaây cuõng nhö vaäy. Coù ngöôøi noùi: Döïa vaøo duyeân loaïi boû chöôùng ngaïi, cho neân ñöa ra caùch noùi naøy. Nghóa laø trong thaân aáy tuy coù Thaùnh ñaïo, neáu Ñöùc Phaät khoâng duøng

Danh-Cuù-Vaên thaân kheùo leùo taøi tình chöa heà coù ñeå loaïi boû chöôùng ngaïi voán coù trong thaân aáy, thì Thaùnh ñaïo aáy khoâng bieát do ñaâu coù theå sinh khôûi. Thaùnh ñaïo aáy sinh khôûi laø nhôø Ñöùc Phaät loaïi boû chöôùng ngaïi, cho neân noùi laø Ñöùc Phaät laàn ñaàu chuyeån Phaùp luaân. Coù ngöôøi noùi: Döïa vaøo duyeân cung caáp giuùp ñôõ, cho neân ñöa ra caùch noùi naøy. Nghóa laø trong thaân aáy tuy coù Thaùnh ñaïo, neáu Ñöùc Phaät khoâng duøng laøn nöôùc Chaùnh phaùp ñeå töôùi maùt, thì maàm non Thaùnh ñaïo khoâng bieát do ñaâu coù theå sinh khôûi. Maàm non Thaùnh ñaïo aáy sinh khôûi laø nhôø vaøo söï cung caáp giuùp ñôõ cuûa Ñöùc Phaät, cho neân noùi laø Ñöùc Phaät laàn ñaàu chuyeån Phaùp luaân. Nhö haït gioáng trong kho bôûi vì thieáu ñi nhieàu duyeân, cho neân maàm non seõ khoâng sinh ra, neân bieát maàm non sinh ra laø do löïc cuûa duyeân cung caáp giuùp ñôõ; ôû ñaây cuõng nhö vaäy. Coù ngöôøi noùi: Döïa vaøo duyeân chæ baøy daãn daét, cho neân ñöa ra caùch noùi naøy. Nghóa laø trong thaân aáy tuy coù Thaùnh ñaïo, neáu khoâng coù ngoân thuyeát cuûa Nhö Lai chæ baøy daãn daét, thì Thaùnh ñaïo trong thaân aáy khoâng chuyeån, Ñöùc Phaät môû baøy roõ raøng cho neân Thaùnh ñaïo aáy chuyeån, cho neân noùi laø Ñöùc Phaät laàn ñaàu chuyeån Phaùp luaân. Nhö trong ngoâi nhaø toái taêm duøng ñeøn ñuoác chieáu roïi roõ raøng thì nhìn thaáy caùc loaïi vaät duïng coù theå laáy ra; ôû ñaây cuõng nhö vaäy. Coù ngöôøi noùi: Nhôø hai nhaân-hai duyeân maø sinh khôûi Chaùnh kieán: 1. Nghe phaùp aâm cuûa ngöôøi khaùc. 2. Taùc yù nhö lyù. Do nghe phaùp aâm cuûa ngöôøi khaùc, cho neân noùi laø Ñöùc Phaät laàn ñaàu chuyeån; do taùc yù nhö lyù cho neân noùi laø ngöôøi aáy töï chuyeån. Coù ngöôøi noùi: Neáu ngöôøi ñaày ñuû boán phaùp thì goïi laø coù nhieàu vieäc laøm, ñoù laø thaân caän baäc Thieän só, laéng nghe Chaùnh phaùp, taùc yù nhö lyù, phaùp tuøy phaùp haønh. Do thaân caän baäc Thieän só, laéng nghe Chaùnh phaùp, cho neân noùi laø Ñöùc Phaät chuyeån Phaùp luaân; do taùc yù nhö lyù, phaùp tuøy phaùp haønh, cho neân noùi laø ngöôøi aáy töï chuyeån Phaùp luaân. Hoûi: Kieàu-traän-na truù trong Khoå phaùp trí nhaãn thì neân noùi laø Ñöùc Phaät laàn ñaàu chuyeån Phaùp luaân, vì sao cho ñeán luùc Ñaïo loaïi trí môùi goïi laø chuyeån? Ñaùp: Luùc Khoå phaùp trí nhaãn tuy coù theå goïi laø chuyeån, maø chöa

ñeán cuoái cuøng; luùc Ñaïo loaïi trí thì ñoái vôùi chuyeån môùi ñeán cuoái cuøng. Coù ngöôøi noùi: Luùc Ñaïo loaïi trí bôûi vì coù ñuû ba nhaân duyeân, cho neân goïi laø chuyeån: 1. Rôøi boû ñaïo ñaõ töøng coù. 2. Ñaït ñöôïc ñaïo chöa töøng coù. 3. Chöùng cuøng moät Vò ñoaïn kieát. Coù ngöôøi noùi: Luùc Ñaïo loaïi trí bôûi vì coù ñuû naêm nhaân duyeân, cho neân goïi laø chuyeån: 1. Rôøi boû ñaïo ñaõ töøng coù. 2. Ñaït ñöôïc ñaïo chöa töøng coù. 3. Chöùng cuøng moät Vò ñoaïn kieát. 4. Laäp töùc ñaït ñöôïc taùm trí. 5. Cuøng luùc tu möôøi saùu haønh töôùng. Rôøi boû ñaïo ñaõ töøng coù, laø rôøi boû Kieán ñaïo. Ñaït ñöôïc ñaïo chöa töøng coù, laø ñaït ñöôïc Tu ñaïo. Chöùng cuøng moät Vò ñoaïn kieát, laø Taäp chöùng ñoaïn do Kieán maø ñoaïn cuûa ba coõi. Laäp töùc ñaït ñöôïc taùm trí, laø laäp töùc ñaït ñöôïc boán Phaùp trí vaø boán Loaïi trí. Cuøng luùc tu möôøi saùu haønh töôùng, ñoù laø cuøng luùc tu boán haønh töôùng veà Khoå, cho ñeán boán haønh töôùng veà Ñaïo. Coù ngöôøi noùi: Luùc Ñaïo

loaïi trí bôûi vì ñaõ ñoaïn taát caû phieàn naõo do Kieán maø ñoaïn, khoâng coøn quan heä cuûa phieàn naõo; phieàn naõo do Nhaãn ñaõ söûa trò, vónh vieãn haïi ñeán Kieán thuoäc taùnh Taø, cho neân vaøo luùc baáy giôø môùi noùi laø chuyeån. Coù ngöôøi noùi: ÔÛ ñaây ñaõ noùi ñeán chuyeån, laø döïa vaøo Boå-ñaëc-giaø- la ñeán quaû vò coù theå noùi ra-coù theå tính ñeám, phaùp coù töôùng coù theå noùi ñöôïc-coù theå thi thieát ñöôïc maø noùi, khoâng phaûi laø ñoái vôùi thôøi gian tröôùc khoâng goïi laø chuyeån. Coù ngöôøi noùi: ÔÛ ñaây ñaõ noùi ñeán chuyeån, laø döïa theo nôi choán coù theå maïng chung roài thoï sinh maø noùi, khoâng phaûi laø ñoái vôùi thôøi gian tröôùc khoâng goïi laø chuyeån. Nhö trong kinh noùi: “Luùc Ñöùc Phaät noùi veà phaùp moân naøy, Tyø kheo Kieàu-traän-na vaø taùm vaïn chö Thieân, vieãn traàn-ly caáu, ôû trong caùc phaùp sinh ra phaùp nhaõn thanh tònh.” Trong naøy, vieãn traàn laø xa rôøi tuøy mieân, ly caáu laø lìa boû trieàn caáu, ôû trong caùc phaùp laø ôû trong boán Thaùnh ñeá, sinh ra phaùp nhaõn thanh tònh laø sinh ra phaùp nhaõn thanh tònh thaáy roõ boán Thaùnh ñeá. Hoûi: Luùc Ñöùc Phaät noùi veà phaùp moân naøy, thì naêm Tyø kheo ñeàu thaáy phaùp, vì sao chæ noùi ñeán Kieàu-traän-na?

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 182 547

Ñaùp: Bôûi vì Kieàu-traän-na thaáy phaùp ñaàu tieân, nghóa laø Kieàu-traän- na ñaõ tieán vaøo Kieán ñaïo, boán ngöôøi coøn laïi haõy coøn ôû trong phaàn vò cuûa caên thieän thuaän phaàn quyeát traïch. Coù ngöôøi noùi: Bôûi vì Ñöùc Theá Toân coù nguyeän töø ñôøi tröôùc (tuùc nguyeän) ñoái vôùi vò aáy, cho neân laáy vò aáy laøm ñaàu tieân maø chuyeån Phaùp luaân, vì theá cho neân chæ noùi ñeán vò aáy. Vì vaäy, Ñöùc Phaät baûo vôùi Kieàu- traän-na raèng oâng ñaõ hieåu chöa? Vò aáy thöa raèng ñaõ hieåu. Laàn thöù hai-thöù ba cuõng laïi nhö vaäy, bôûi vì ñieàu naøy cho neân goïi vò aáy laø A-nhaõ-ña. Hoûi: Vì sao Ñöùc Theá Toân ba laàn hoûi vò aáy? Ñaùp: Luùc aáy Kieàu-traän-na thaáy Thaùnh ñeá roài, Ñöùc Theá Toân lieàn khôûi leân trí cuûa ñôøi tröôùc-ñôøi sau (tieàn-haäu teá trí) ñeå quaùn saùt nhö vaäy: Vì Kieàu-traän-na ñaõ phaûi nhaän chòu nhieàu Uaån-Giôùi-Xöù noái tieáp nhau cuûa neõo aùc, hay vì mình ñaõ traûi qua nhieàu Saùt-na, Laïp-phöôïc, Maâu-hoâ- laät-ña trong ba Voâ soá kieáp quaù khöù? Quaùn saùt roài lieàn thaáy Kieàu-traän- na ñaõ phaûi nhaän chòu nhieàu Uaån-Giôùi-Xöù noái tieáp nhau cuûa ñòa nguïc voâ giaùn, chöù khoâng phaûi laø mình ñaõ traûi qua nhieàu Saùt-na, Laïp-phöôïc, Maâu-hoâ-laät-ña trong ba Voâ soá kieáp quaù khöù. Thaáy roài lieàn daáy leân nghó raèng: Mình ôû trong ba Voâ soá kieáp tu voâ löôïng traêm ngaøn khoå haïnh khoù laøm, nay ñaït ñöôïc quaû vò Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Boà-ñeà, chæ khieán cho Kieàu-traän-na truù trong phaùp khoâng sinh khôûi ñoái vôùi baáy nhieâu Uaån- Giôùi-Xöù noái tieáp nhau cuûa ñòa nguïc voâ giaùn, giaû söû mình lieàn nhaäp Nieát-baøn thì ñaõ laøm thoûa maõn keát quaû ñoái vôùi coâng lao vaát vaû cuûa mình, huoáng laø laøm nhöõng vieäc khaùc hay sao? Vì vaäy ba laàn hoûi vò aáy. Laïi nöõa, Ñöùc Phaät thaáy töø voâ thæ cho ñeán ngaøy nay, Kieàu-traän-na khôûi leân phieàn naõo raøng buoäc taát caû höõu tình, taát caû höõu tình cuõng khôûi leân phieàn naõo raøng buoäc Kieàu-traän-na. Laïi thaáy Kieàu-traän-na thoï thai ôû trong söï noái tieáp nhau cuûa taát caû höõu

tình, taát caû höõu tình thoï thai ôû trong söï noái tieáp nhau cuûa Kieàu-traän-na. Traûi qua toån haïi laãn nhau, traûi qua aên nuoát laãn nhau, noùi cuõng nhö vaäy. Nhö thaáy ñôøi tröôùc, thaáy ñôøi sau cuõng nhö vaäy. Ñöùc Phaät thaáy ñieàu naøy roài, lieàn daáy leân nghó raèng: Mình chæ khieán cho moät ngöôøi nhö Kieàu-traän-na lìa xa nhöõng söï vieäc nhö vaäy ñoái vôùi taát caû höõu tình, thì ñoái vôùi khoå haïnh maø mình ñaõ tu trong ba Voâ soá kieáp ñaõ laøm thoûa maõn keát quaû, huoáng laø coøn lôïi ích cho voâ löôïng höõu tình hay sao? Trong loøng raát vui möøng, vì vaäy ba laàn hoûi vò aáy. Coù ngöôøi noùi: Bôûi vì ngaên chaën söï phæ baùng, cho neân ba laàn hoûi vò aáy. Nghóa laø luùc Ñöùc Phaät coøn laøm Boà-taùt, chaùn ngaùn caûnh giaø-beänh- cheát, rôøi khoûi thaønh Kieáp-tyû-la-phieät-suaát-ñoå, caàu trí tueä Voâ thöôïng, luùc aáy vua Tònh Phaïn sai naêm ngöôøi hoï Thích ñi theo ñeå cung caáp haàu

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 182 548

haï, hai ngöôøi laø baø con beân meï, ba ngöôøi laø baø con beân cha. Hai ngöôøi baø con beân meï thì chaáp laø höôûng thuï duïc laïc ñaït ñöôïc thanh tònh, ba ngöôøi baø con beân cha thì chaáp laø khoå haïnh ñaït ñöôïc thanh tònh. Luùc aáy Boà-taùt ñang tu khoå haïnh, taâm cuûa hai ngöôøi baø con beân meï khoâng theå naøo chòu noåi, lieàn boû maø ñi. Boà-taùt bieát ñaèng sau khoå haïnh khoâng phaûi laø ñaïo, lieàn rôøi boû maø nhaän laáy côm canh-chaùo söõa, laáy daàu xoa thaân, luyeän taäp coâng haïnh Trung ñaïo (xöû trung), ba ngöôøi baø con beân cha ñeàu noùi laø Boà-taùt cuoàng loaïn thaát chí, cuõng laïi boû maø ñi. Ngay sau ñoù coù hai coâ gaùi, ñoù laø Nan-ñaø vaø Nan-ñaø-baït-la, cuøng ñeán cung caáp haàu haï. Luùc baáy giôø Boà-taùt lieàn daáy leân nghó raèng: Neáu naêm ngöôøi aáy khoâng rôøi boû mình thì leõ naøo ñeå cho hai coâ gaùi ñeán gaàn guõi vôùi nhau? Boà-taùt nhaän aên chaùo söõa möôøi saùu laàn roài thaân löïc taêng maïnh leân, töø beân ngöôøi caét coû toát buïng nhaän laáy boù coû roài ñi ñeán taùn caây Boà-ñeà, töï traûi coû laøm choã ngoài maø ngoài xeáp baèng troøn, phaùt ra lôøi theà nhö vaäy: Nay toâi seõ khoâng rôøi khoûi choã ngoài naøy, vì laøm cho quaân ñoäi cuûa ma phaûi haøng phuïc, vónh vieãn ñoaïn tröø caùc phieàn naõo, chöùng ñöôïc quaû vò Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Boà-ñeà! Phaùt ra lôøi theà naøy roài laäp töùc phaù tan ba möôi saùu Caâu-chi quaân ñoäi cuûa aùc ma, trong ba möôi boán taâm ñaït ñöôïc quaû vò Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Boà-ñeà, duøng Phaät nhaõn quaùn xeùt khaép taát caû theá giôùi, ngöôøi naøo neân nghe Chaùnh phaùp cuûa mình ñaàu tieân thì mình seõ noùi cho ngöôøi aáy. Quaùn xeùt roài lieàn bieát OÁt-ñaït-laïc-ca-haït-la-ma-töû neân nghe phaùp cuûa mình ñaàu tieân. Luùc aáy coù Thieân thaàn lieàn thöa vôùi Ñöùc Phaät raèng: OÁt-ñaït-laïc-ca-haït-la-ma-töû ñaõ qua ñôøi hoâm qua. Coù ngöôøi noùi: Baûy ngaøy. Luùc baáy giôø Ñöùc Theá Toân cuõng khôûi leân trí kieán bieát laø vò aáy ñaõ qua ñôøi, lieàn thöông xoùt than raèng: Ngöôøi aáy maát ñi lôïi ích to lôùn, neáu ngöôøi aáy nghe phaùp cuûa mình noùi ra thì seõ coù ñöôïc hieåu bieát ñuùng ñaén! Ñöùc Theá Toân tieáp tuïc quaùn xeùt tröø ngöôøi aáy ra, ngöôøi naøo neân nghe phaùp cuûa mình ñaàu tieân thì mình seõ noùi cho ngöôøi aáy. Quaùn xeùt roài lieàn bieát AÙt-la-ñoà-ca-la-ma neân nghe phaùp cuûa mình ñaàu tieân. Thieân thaàn laïi thöa

raèng: AÙt-la-ñoà-ca-la-ma qua ñôøi ñeán nay ñaõ baûy ngaøy. Coù ngöôøi noùi: Hoâm qua. Luùc baáy giôø Ñöùc Theá Toân cuõng khôûi leân trí kieán bieát laø vò aáy ñaõ qua ñôøi maø thöông xoùt than raèng: Ngöôøi aáy maát ñi lôïi ích to lôùn, neáu ngöôøi aáy nghe phaùp cuûa mình noùi ra thì seõ coù ñöôïc hieåu bieát ñuùng ñaén! Hoûi: Luùc Ñöùc Phaät môùi ñaït ñöôïc quaû vò Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Boà-ñeà, vì sao khoâng noùi phaùp cho hai ngöôøi aáy, maø ñeå hoï qua ñôøi khoâng ñöôïc nghe phaùp, leõ naøo khoâng phaûi laø lôõ maát thôøi cô giaùo hoùa hay sao?

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 182 549

Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Luùc Ñöùc Theá Toân môùi thaønh Phaät, chöa khôûi taâm noùi phaùp cho ngöôøi khaùc, laïi chöa duøng Ñaïi Bi duyeân vôùi caûnh giôùi cuûa höõu tình, cho neân khoâng coù loãi ñeå lôõ maát thôøi cô hoùa ñaïo. Toân giaû Dieäu AÂm noùi raèng: “Luùc Ñöùc Phaät môùi ñaït ñöôïc quaû vò Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Boà-ñeà, bôûi vì quyù troïng Chaùnh phaùp cho neân nhieàu ngaøy suy nghó, haõy coøn khoâng kòp khôûi taâm aên uoáng, huoáng laø coù theå khôûi taâm noùi phaùp cho ngöôøi khaùc sao?” Laïi coù ngöôøi noùi: Luùc môùi thaønh Phaät, chöa kieán laäp veà ba tuï höõu tình sai bieät, bôûi vì chöa bieát loaïi naøo thích hôïp ñeå hoùa ñaïo vaø loaïi naøo khoâng phaûi laø thích hôïp, cho neân khoâng coù sai soùt. Coù ngöôøi noùi: Luùc aáy caên thieän cuûa hai ngöôøi chöa chín muoài, chöa coù theå nghe phaùp. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì Ñöùc Phaät thaønh ñaïo roài, luùc aáy ngöôøi thöù nhaát neáu traûi qua naêm möôi baûy ngaøy maø coøn soáng, thì seõ coù theå nghe phaùp. Coù ngöôøi noùi: Naêm möôi saùu ngaøy. Coù ngöôøi noùi: Boán möôi chín ngaøy. Luùc aáy ngöôøi thöù hai neáu traûi qua naêm möôi moát ngaøy maø coøn soáng, thì seõ coù theå nghe phaùp. Coù ngöôøi noùi: Naêm möôi ngaøy. Coù ngöôøi noùi: Boán möôi ba ngaøy. Vì vaäy khoâng phaûi laø Ñöùc Phaät ñeå lôõ maát thôøi cô giaùo hoùa. Ñöùc Theá Toân coù luùc giöõ laïi thoï maïng hieän haønh cuûa mình chôø ñôïi ngöôøi ñöôïc hoùa ñoä, nhö chôø ñôïi Toâ-baït-ñaø-la… Neáu coù theå giöõ laïi thoï maïng hieän haønh cuûa ngöôøi khaùc, thì ñieàu naøy khoâng heà coù. Hoûi: Vì sao Ñöùc Phaät thöông xoùt than thôû? Ñaùp: Tröôùc ñoù Ñöùc Phaät laáy hai ngöôøi aáy laøm thaày luyeän taäp veà Ñònh theá tuïc, khoâng ñaït ñöôïc phaùp chaân thaät, nay Ñöùc Phaät töï mình chöùng ñöôïc phaùp Voâ thöôïng chaân thaät, muoán giuùp cho hoï nhaän bieát veà phaùp aáy, vaø muoán duøng phaùp maø mình ñaõ chöùng laøm lôïi ích cho hoï, nhöng hoï ñaõ qua ñôøi, vì vaäy cho neân thöông xoùt than thôû. Hoûi: Tröôùc ñaây noùi neáu ngöôøi aáy nghe phaùp cuûa mình noùi ra thì seõ coù ñöôïc hieåu bieát ñuùng ñaén, laø döïa vaøo phaàn vò naøo maø noùi coù ñöôïc hieåu bieát ñuùng ñaén? Ñaùp: coù ngöôøi noùi: Ñaây laø noùi ñeán phaàn vò tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh. Coù ngöôøi noùi: Phaàn vò truù trong caên thieän thuaän phaàn quyeát traïch. Coù ngöôøi noùi: Phaàn vò khôûi leân caên thieän thuaän phaàn quyeát traïch. Noùi nhö vaäy thì cho ñeán khieán hoï tröø boû taêng thöôïng maïn veà Nhaát

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 182 550

thieát trí, bieát laø chæ rieâng Ñöùc Phaät Theá Toân coù ñuû Nhaát thieát trí, luùc baáy giôø goïi laø coù ñöôïc hieåu bieát ñuùng ñaén. Ñöùc Theá Toân tieáp tuïc quaùn xeùt tröø hai ngöôøi aáy ra, ngöôøi naøo laø neân nghe phaùp cuûa mình ñaàu tieân thì mình seõ noùi cho ngöôøi aáy. Quaùn xeùt roài lieàn bieát naêm ngöôøi nhö Kieàu-traän-na neân nghe phaùp cuûa mình ñaàu tieân, lieàn daáy leân nghó raèng: Hoï ñeàu laø baø con thaân thuoäc cuûa cha meï mình, tröôùc ñaây cung kính cung döôõng cho mình, nay muoán ñeàn ñaùp thì bieát hoï ôû nôi naøo? Thieân thaàn lieàn raèng: Nay ôû taïi vöôøn Nai cuûa ngöôøi Tieân thuoäc nöôùc Baø-la-ni-tö. Luùc baáy giôø Ñöùc Theá Toân cuõng khôûi leân trí kieán bieát laø hoï ôû nôi aáy, lieàn rôøi coäi caây Boà-ñeà ñi boä maø ñeán nöôùc Baø-la-ni-tö. Hoûi: Ñöùc Phaät voán coù Thaàn tuùc thuø thaéng nhaát, vì sao ñi boä ñeán nôi aáy? Ñaùp: Bôûi vì cung kính toân troïng ñoái vôùi phaùp, cho neân khoâng duøng Thaàn tuùc. Nhöng vaøo luùc ñi thì chaân luoân luoân caùch maët ñaát khoaûng chöøng boán ngoùn tay, moãi moät daáu chaân ñeàu coù voøng troøn toát laønh ñaùng yeâu, töôùng Thieân böùc luaân (töôùng toát thöù 2) roõ raøng nhö ban ngaøy, hình boùng cuûa thaân ñaõ tieáp xuùc cho ñeán baûy ngaøy coù theå khieán cho höõu tình naøo ñeán nôi aáy thì caùc caên caûm ñöôïc yeân laønh. Töø töø ñi ñeán nöôùc Baø-la-ni-tö. Luùc baáy giôø naêm ngöôøi boãng nhieân töø xa troâng thaáy Ñöùc Phaät, lieàn cuøng nhau ñöa ra quy öôùc: Kieàu-ñaùp- ma kia löôøi nhaùc ngaïo maïn-mong caàu nhieàu, cuoàng loaïn thaát chí, troáng roãng chöù khoâng ñaït ñöôïc gì, baây giôø laïi ñeán ñaây muoán töï mình keâu goïi duï doã, moãi ngöôøi chuùng ta khoâng neân chaøo hoûi cung kính-troø chuyeän vôùi oâng ta, chæ traûi moät choã ngoài bình thöôøng ñeå maëc oâng ta coù ngoài hay khoâng? Luùc baáy giôø Ñöùc Theá Toân töø töø ñi ñeán gaàn, do uy ñöùc cuûa Ngaøi thuùc baùch, khieán cho hoï rôøi boû quy öôùc ban ñaàu, baát giaùc cuøng luùc töø choã ngoài maø ñöùng daäy ñi nhanh ñeán tröôùc ñoùn chaøo, chaép tay thöa hoûi cung kính. Trong ñoù coù ngöôøi traûi choã ngoài saïch seõ khaùc, coù ngöôøi ñoùn laáy y cuûa Ñöùc Phaät, coù ngöôøi ñoùn laáy bình baùt cuûa Ñöùc Phaät, coù ngöôøi mang nöôùc ñeán, coù ngöôøi röûa chaân cho Ñöùc Phaät, cuøng thöa vôùi Ñöùc Phaät raèng: Xin môøi ñeán choã ngoài! Ñöùc Phaät lieàn daáy leân nghó raèng: Ngöôøi ngu si nhö vaäy, töï mình ñöa ra quy öôùc, trong choác laùt laïi phaù boû. Luùc aáy Ñöùc Phaät ñeán choã ngoài thö thaùi maø ngoài, uy quang tuyeät dieäu nhö nuùi Dieäu Cao. Luùc naøy, naêm ngöôøi tuy laø cung kính maø haõy coøn goïi Ñöùc Phaät laø Tyø kheo (cuï thoï), hoaëc laïi xöng Ñöùc Phaät laø Kieàu- ñaùp-ma. Ñöùc Phaät lieàn noùi cho bieát raèng: Caùc oâng ñöøng goïi Nhö Lai laø

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 182 551

Tyø kheo, cuõng ñöøng xöng ñeán hoï teân, neáu coá yù nhö vaäy thì seõ suoát ñôøi mang laáy lôïi ích voâ nghóa, nhaän chòu caùc khoå ñau khoác lieät. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vaø Nhö Lai ñaõ chöùng Voâ thöôïng Boà-ñeà, an oån trong Nieát- baøn, vöôït qua sinh-giaø-beänh-cheát, giaùc ngoä veà taùnh cuûa taát caû caùc phaùp, cöùu giuùp cho taát caû, laø baäc toân quyù trong ba coõi, thaønh töïu voâ bieân phaùp coâng ñöùc. Luùc aáy naêm ngöôøi noùi: Tyø kheo vaãn laø Kieàu-ñaùp-ma ngaøy xöa, thaân hình-vieäc laøm khoâng khaùc ngaøy xöa, löôøi nhaùc ngaïo maïn-mong caàu

nhieàu, cuoàng loaïn thaát chí, rôøi boû khoå haïnh, nhaän laáy ñoà aên thöùc uoáng ngon laønh, laáy daàu xoa thaân, da deû hoàng haøo trôn laùng, tuy bieát Tyø kheo töï noùi mình chöùng ñöôïc Voâ thöôïng Boà-ñeà, an oån trong Nieát-baøn, nhöng ai seõ tin maø khoâng cho pheùp chuùng toâi xöng ñeán hoï teân? Ñöùc Theá Toân baûo raèng: Nay caùc oâng nhìn dieän maïo-uy quang-caùc caên vaø cöû chæ cuûa Ta leõ naøo cuøng vôùi ngaøy xöa gioáng nhau hay sao? Naêm ngöôøi traû lôøi raèng: Chuùng toâi nhìn Tyø kheo thaät söï khaùc vôùi ngaøy xöa. Ñöùc Phaät noùi raèng: Neáu Ta khoâng chöùng ñöôïc phaùp thì leõ naøo coù ñöôïc nhö vaäy, caùc oâng neân laáy ñieàu naøy ñeå chöùng thöïc bieát raèng Ta chöùng ñöôïc Voâ thöôïng Boà-ñeà, vì sao vaãn ñoái vôùi Nhö Lai maø sinh loøng khoâng tin töôûng? Ngay sau ñoù Ñöùc Theá Toân töø töø giaùo hoùa daïy doã ñeå ñieàu phuïc hoï. Vaøo thôøi gian buoåi saùng noùi phaùp-khuyeân nhuû-giaûng daïy cho hai ngöôøi, ñeå ba ngöôøi coøn laïi ñi vaøo thoân laøng khaát thöïc, hoï ñaõ khaát thöïc ñaày ñuû cho saùu ngöôøi. Vaøo thôøi gian buoåi chieàu noùi phaùp-khuyeân nhuû-giaûng daïy cho ba ngöôøi, ñeå hai ngöôøi coøn laïi ñi vaøo thoân laøng khaát thöïc, hoï ñaõ khaát thöïc ñaày ñuû cho naêm ngöôøi, bôûi vì taùnh cuûa Ñöùc Theá Toân lìa boû aên phi thôøi. Giaùo hoùa traûi qua ba thaùng nhö vaäy. Coù ngöôøi noùi: Boán thaùng. Khieán cho caên thieän cuûa naêm ngöôøi aáy chín muoài roài, vaøo ngaøy moàng taùm thuoäc nöûa saùng cuûa thaùng Ca-laät-ñeå-ca, Nhö Lai chuyeån Phaùp luaân Chaùnh giaùo (chaùnh phaùp luaân) cho hoï. Luùc aáy Kieàu-traän-na thaáy phaùp ñaàu tieân, Ñöùc Phaät ñaõ ba laàn hoûi oâng ñaõ hieåu chöa? Ñaây laø yù hoûi raèng: Nay oâng nhìn Ta laø löôøi nhaùc ngaïo maïn-mong caàu nhieàu, cuoàng loaïn thaát chí, khoâng chöùng ñöôïc Voâ thöôïng Boà-ñeà, an oån trong Nieát-baøn, maø löøa doái oâng chaêng? Cho neân ba laàn hoûi coù hieåu hay khoâng? Vò aáy vaãn ba laàn traû lôøi raèng ñaõ hieåu. Ñaây laø yù traû lôøi raèng: Nay con nhìn Ñöùc Phaät thaät söï khoâng phaûi laø löôøi nhaùc ngaïo maïn-mong caàu nhieàu, cuõng khoâng phaûi laø cuoàng loaïn thaát chí, laïi thaät söï chöùng ñöôïc Voâ thöôïng Boà- ñeà, an oån trong Nieát-baøn maø khoâng phaûi laø löøa doái con, nay con laø ngöôøi laøm chöùng cho Ñöùc Phaät. Cho neân ba laàn traû lôøi laø ñaõ hieåu. Vì vaäy ñeå

ngaên chaën söï phæ baùng, maø Ñöùc Phaät ba laàn hoûi vò aáy. Coù ngöôøi noùi: Bôûi vì hieån baøy veà nguyeän xöa (boån nguyeän) ñaõ thoûa maõn, cho neân ba laàn hoûi. Söï vieäc aáy nhö theá naøo? Töøng nghe thôøi quaù khöù, trong kieáp Hieàn naøy coù vò vua teân goïi Yeát-lôïi, luùc aáy coù vò ngöôøi Tieân hieäu laø Nhaãn Nhuïc, ôû trong moät khu röøng chòu khoù tu khoå haïnh. Luùc aáy vua Yeát-lôïi tröø ra nhöõng ngöôøi ñaøn oâng, cuøng vôùi quyeán thuoäc trong cung laøm caùc kyõ nhaïc, daïo chôi trong khu röøng, thoûa yù vui chôi traûi qua thôøi gian daøi meät moûi chaùn ngaùn cho neân nguû say. Nhöõng myõ nöõ trong cung bôûi vì hoa traùi cho neân ñi ñeán moïi nôi trong khu röøng, töø xa troâng thaáy ngöôøi Tieân ôû nôi cö truù cuûa mình ñang ngoài trang nghieâm suy nghó, lieàn cuøng nhau chaïy ñeán taäp trung nôi aáy, ñeán roài cuùi ñaàu leã laïy maø ngoài vaây quanh. Ngöôøi Tieân lieàn vì hoï maø noùi veà loãi laàm cuûa duïc, ñoù laø caùc duïc ñeàu laø phaùp

baát tònh xaáu xa, laø phaùp ñaùng quôû traùch, laø phaùp ñaùng chaùn ngaùn lo sôï, ngöôøi naøo coù trí maø laïi thöôøng gaàn guõi phaùp aáy, caùc chò ñeàu neân sinh loøng chaùn ngaùn rôøi boû! Nhaø vua töø giaác nguû tænh daäy, khoâng thaáy caùc myõ nöõ lieàn daáy leân nghó raèng: Mong laø khoâng coù ngöôøi naøo duï doã cöôùp ñi chaêng? Lieàn ruùt göôm nhoïn ñi khaép nôi tìm kieám, môùi thaáy caùc myõ nöõ vaây quanh maø ngoài ôû beân caïnh ngöôøi Tieân, trong loøng voâ cuøng giaän döõ, laø Ñaïi quyû naøo duï doã caùc myõ nöõ cuûa Ta? Laäp töùc ñi ñeán tröôùc maët hoûi raèng: Nhaø ngöôi laø ai? Traû lôøi raèng: Toâi laø ngöôøi Tieân. Laïi hoûi: ÔÛ ñaây laøm chuyeän gì? Traû lôøi raèng: Tu ñaïo Nhaãn nhuïc. Nhaø vua daáy leân nghó raèng: Ngöôøi naøy thaáy Ta giaän döõ cho neân lieàn noùi laø toâi tu Nhaãn nhuïc, nay Ta thöû xem. Lieàn tieáp tuïc hoûi: OÂng ñaït ñöôïc Ñònh Phi töôûng phi phi töôûng chaêng? Traû lôøi raèng: Khoâng ñaït ñöôïc. Laàn löôït vaën hoûi cho ñeán: OÂng ñaït ñöôïc Tónh löï thöù nhaát chaêng? Traû lôøi raèng: Khoâng ñaït ñöôïc. Nhaø vua caøng töùc giaän hôn noùi raèng: OÂng laø ngöôøi chöa lìa duïc, taïi sao tuøy yù nhìn ngaém caùc myõ nöõ cuûa Ta, coøn noùi toâi laø ngöôøi tu Nhaãn nhuïc, haõy duoãi moät caùnh tay thöû xem coù theå Nhaãn ñöôïc hay khoâng? Luùc baáy giôø ngöôøi Tieân lieàn duoãi moät caùnh tay, nhaø vua duøng göôm saéc chaët ñöùt, nhö chaët ñöùt ngoù sen rôi ôû treân maët ñaát. Nhaø vua laïi vaën hoûi: Nhaø ngöôi laø ngöôøi naøo? Traû lôøi raèng: Toâi laø ngöôøi tu Nhaãn nhuïc. Luùc aáy nhaø vua laïi khieán duoãi moät caùnh tay coøn laïi, laäp töùc tieáp tuïc chaët ñöùt, vaën hoûi nhö tröôùc. Ngöôøi Tieân cuõng nhö tröôùc traû lôøi raèng: Toâi laø ngöôøi tu Nhaãn nhuïc. Nhö vaäy tieáp ñeán chaët ñöùt hai chaân, laïi caét hai loã tai, coøn caét ñöùt

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 182 553

loã muõi, moãi moät laàn vaën hoûi vaø traû lôøi ñeàu nhö tröôùc. Laøm cho baûy phaàn thaân theå cuûa ngöôøi Tieân rôi treân maët ñaát, laøm thaønh baûy veát thöông roài, taâm nhaø vua lieàn döøng laïi. Ngöôøi Tieân noùi raèng: Nay nhaø vua vì sao töï mình sinh ra meät moûi chaùn ngaùn, giaû söû chaët ñöùt taát caû thaân theå cuûa toâi naùt vuïn gioáng nhö haït caûi, thaäm chí laø buïi nhoû thì toâi cuõng khoâng sinh khôûi moät nieäm töùc giaän, ñoù noùi laø Nhaãn nhuïc roát cuoäc khoâng coù gì khaùc. Laïi phaùt ra nguyeän naøy: Nhö oâng hoâm nay, toâi thaät söï khoâng coù toäi, maø chaët ñöùt thaân toâi khieán cho thaønh baûy phaàn, laøm ra baûy veát thöông; toâi ôû ñôøi vò lai, luùc ñaït ñöôïc quaû vò Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Boà-ñeà, vì taâm Ñaïi Bi khoâng ñôïi oâng thænh caàu, ñaàu tieân khieán cho oâng tu baûy loaïi ñaïo, ñoaïn tröø baûy tuøy mieân! Neân bieát raèng ngöôøi Tieân Nhaãn Nhuïc luùc baáy giôø, nay chính laø Ñöùc Theá Toân Thích-ca Maâu-ni; vua Yeát-lôïi luùc aáy, nay chính laø Tyø kheo Kieàu-traän-na. Vì theá cho neân Kieàu-traän-na thaáy Thaùnh ñeá roài, Ñöùc Phaät duøng thaàn löïc tröø boû chöôùng ngaïi toái taêm cuûa vò aáy, khieán cho nhôù laïi söï vieäc cuûa ñôøi quaù khöù, vò aáy lieàn töï thaáy mình laø vua Yeát-lôïi, Ñöùc Phaät laø ngöôøi Tieân, töï mình duøng göôm saéc chaët ñöùt baûy phaàn thaân theå cuûa Ñöùc Phaät laøm ra baûy veát thöông, Ñöùc Phaät khoâng töùc giaän maø laïi duøng theä nguyeän muoán laøm lôïi ích cho mình. Cho neân Ñöùc Phaät Theá Toân ba laàn hoûi coù hieåu hay khoâng?

Ñaây laø yù hoûi raèng: Ta leõ naøo laøm traùi vôùi nguyeän xöa hay sao, leõ naøo khoâng nhö theä nguyeän tröôùc kia ñaõ ñeàn ñaùp ñaày ñuû hay sao? Luùc aáy trong loøng Kieàu-traän-na voâ cuøng hoå theïn, chaép tay cung kính, cuõng ba laàn traû lôøi laø ñaõ hieåu. Ñaây laø yù traû lôøi raèng: Thaät söï bieát Ñöùc Theá Toân khoâng traùi vôùi nguyeän xöa, nhö theä nguyeän tröôùc kia ñeàu ñaõ ñeàn ñaùp ñaày ñuû, con voán ngu si gaây ra toäi aùc voâ cuøng aáy, chæ mong Ñöùc Theá Toân thöông xoùt tha cho toäi naëng cuûa con. Vì theá cho neân Ñöùc Phaät ba laàn hoûi vò aáy ñeå laøm troïn veïn nguyeän xöa. Coù ngöôøi noùi: Ñöùc Theá Toân hieån baøy veà mình coù naêng löïc kheùo leùo noùi phaùp, cho neân ba laàn hoûi vò aáy. Nghóa laø yù naøy noùi Ta ôû trong ba Voâ soá kieáp, tu voâ löôïng traêm ngaøn khoå haïnh khoù laøm maø chöùng ñöôïc phaùp, bôûi vì kheùo leùo giaûng giaûi khieán cho ngöôøi aáy trong choác laùt ñaõ ñaït ñöôïc hieåu bieát roõ raøng. Vì theá cho neân ba laàn hoûi vò aáy. Coù ngöôøi noùi: Ñöùc Theá Toân khieán cho boán ngöôøi coøn laïi nghe maø sinh taâm duõng maõnh, noái tieáp nhau tieán vaøo Kieán ñaïo, cho neân ba laàn hoûi vò aáy. Coù ngöôøi noùi: Ñöùc Theá Toân muoán hieån baøy trong caùch noùi phaùp kheùo leùo, Thaày vaø ñeä töû ñoái vôùi phaùp ñaõ chöùng, xem xeùt töôøng taän chaân thaät lìa xa taêng thöôïng maïn, khoâng gioáng nhö ngoaïi ñaïo ñoái vôùi phaùp chöa ñaït ñöôïc, khôûi leân taêng thöôïng maïn noùi laø ñaõ ñaït ñöôïc, vì vaäy ba laàn hoûi vò aáy. Hoûi: Ñöùc Phaät laàn ñaàu chuyeån Phaùp luaân thì coù taùm vaïn chö Thieân cuõng cuøng thaáy phaùp, taïi sao chæ noùi laø vì naêm ngöôøi nhö Kieàu-traän-na… maø chuyeån Phaùp luaân? Ñaùp: Trong naøy chæ noùi ñeán vieäc laøm chính thöùc, chö Thieân nhôø vaøo naêm ngöôøi cho neân ñöôïc nghe chöù khoâng phaûi laø vieäc laøm chính thöùc, vì vaäy khoâng noùi ñeán. Coù ngöôøi noùi: Loaøi ngöôøi thaáy phaùp tröôùc, cho neân chæ noùi ñeán loaøi ngöôøi. Coù ngöôøi noùi: Loaøi ngöôøi thaáy vaø ñang thaáy, chö Thieân khoâng phaûi laø ñang thaáy. Coù ngöôøi noùi: Thaân töôùng-oai nghi-vieäc laøm cuûa Ñöùc Phaät cuøng vôùi loaøi ngöôøi chaéc chaén gioáng nhau, chö Thieân thì khoâng nhö vaäy. Coù ngöôøi noùi: Neáu ôû nôi naøy goïi laø phaùp dieät thì ôû nôi naøy goïi laø chuyeån Phaùp luaân, nghóa laø tuy trong loaøi trôøi coù chöùng ñöôïc Cam loä, nhöng neáu trong loaøi ngöôøi khoâng coù thì goïi laø phaùp dieät, cho neân chæ noùi laø vì loaøi ngöôøi maø chuyeån Phaùp luaân. Coù ngöôøi noùi: Trong loaøi ngöôøi thì ñeä töû cuûa Ñöùc Phaät coù boán chuùng sai bieät, trong loaøi trôøi thì khoâng nhö vaäy. Coù ngöôøi noùi: Ñöùc Phaät chuyeån Phaùp luaân, laáy loaøi ngöôøi laøm chöùng, chöù khoâng laáy loaøi trôøi laøm chöùng. Coù ngöôøi noùi: Trong loaøi ngöôøi coù ngöôøi coù theå chuyeån vaø ngöôøi ñöôïc chuyeån, vì vaäy noùi ñeán loaøi ngöôøi; trong loaøi trôøi chæ coù ngöôøi ñöôïc chuyeån chöù khoâng coù ngöôøi coù theå chuyeån, vì theá cho neân khoâng noùi. Coù ngöôøi noùi: Trong loaøi ngöôøi coù theå ñaït ñöôïc caùc loaïi coâng ñöùc thuø thaéng, trong loaøi trôøi thì khoâng nhö vaäy, vì theá cho neân chæ noùi laø vì loaøi ngöôøi maø chuyeån Phaùp luaân.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.